

کتاب مرجع سیاست گذاری اجتماعی

(جلد اول)

رداؤر

پیت، الکائہ مارکار، می و کارن راولینگسون

ترجمہ

علی اکبر تاج مزیٰ

محسن قاسمی

انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)
تهران: بزرگراه شهید چمران،
پل مدیریت
تلفکس: ۸۸۳۷۰۱۴۲
صندوق پستی ۱۴۶۵۵-۱۵۹
E-mail: isu.press@yahoo.com
فروشگاه اینترنتی:
www.ketabesadiq.ir



دانشگاه امام صادق (ع)

کتاب مرجع سیاست گذاری اجتماعی، جلد اول ■ مترجمان: دکتر علی اکبر تاج مزینانی - محسن قاسمی
ناشر: دانشگاه امام صادق (ع) ■ ویراستار: محمد رضا موسوی ■ نمایه سازی: رضا دیپا ■ چاپ اول: ۱۳۹۱
قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان ■ نشر گزن: ۱۰۰۰ نسخه ■ چاپ و صحافی: زلال کوثر ■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۴-۲۲۸-۳

همه حقوق محفوظ و متعلق به ناشر است.

این اثر ترجمه ای است از:

The student's companion to social policy, Alcock, M. Margaret, Karen Rowlingson BlackWell Publishing, 2008

عنوان و نام پدیدآور: کتاب مرجع سیاست گذاری اجتماعی / گردآوری [صحیح: ویراستار] بیت الکاک،
ملوگارت می، کارن راولینگسون، ترجمه علی اکبر تاج مزینانی، محسن قاسمی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۱ -

مشخصات ظاهری: ۱۲۷ صفحه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۴-۲۲۸-۳

وضعیت فهرست نویسی: فهرست نشده

پانداخت: عنوان اصلی

The student's companion to social policy, 3rd ed, 2008 .

موضوع: رفاه اجتماعی — انگلستان

موضوع: سیاست اجتماعی — راهنمای مطالعه

موضوع: انگلستان — سیاست اجتماعی

شناسه افزوده: آلکاک، پتر، ۱۹۵۱ - م. ویراستار

Alcock, Peter

شناسه افزوده: می، ملوگارت، ۱۹۳۷ - م. ویراستار

May, Margaret

شناسه افزوده: راولینگسون، کارن، ۱۹۶۷ - م. ویراستار

Rowlingson, Karen

شناسه افزوده: قاسمی، محسن، مترجم

شناسه افزوده: تاج مزینانی، علی اکبر، مترجم

شناسه افزوده: دانشگاه امام صادق (ع)

رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ ک ۳۹۰ HN

رده بندی دیویی: ۶۱۰.۹۴۱/۳۶۱

شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۲۸۲۸۰

فهرست مطالب

۱۷		سخن ناشر
۱۹		مقدمه
۲۵		بخش اول: مفاهیم و رهیافتها
۲۷		فصل ۱. موضوع سیاست اجتماعی / بیت الکالا
۲۷		چه چیزی را مطالعه می‌کنیم؟
۳۰		توسعه‌ی سیاست اجتماعی
۳۴		دولت رفاه و توافق رفاهی
۳۶		تکثرگرایی نظری
۳۷		چپ جدید
۳۷		راست جدید
۳۸		جنبش‌های اجتماعی جدید
۳۸		عمل‌گرایی جدید
۳۹		مسائل نوظهور: آینده‌ی سیاست اجتماعی
۴۱		راهنمای مطالعه منابع بیشتر

فصل ۲. روش‌ها و رهیافت‌های پژوهش در سیاست اجتماعی / سائول بیکر	۴۳
مبنای پژوهشی سیاست اجتماعی	۴۳
رهیافت‌ها، روش‌ها و طرح‌ها	۴۷
پژوهش کمی و کیفی	۵۰
"کیفیت" و "سلسله مراتب‌ها" در پژوهش سیاست اجتماعی	۵۳
مسائل نوظهور	۵۶
راهنمای مطالعه منابع بیشتر	۵۸
فصل ۳. تاریخچه سیاست اجتماعی / دیوید گلدستون	۶۱
مقدمه	۶۲
تاریخ چیست	۶۲
موضوعات تاریخی	۶۵
مخاطره	۶۶
منابع	۶۸
مسئولیت	۷۰
مسائل نوظهور: تاریخ نگاری دولت رفاه	۷۲
راهنمای مطالعه منابع بیشتر	۷۴
فصل ۴. نیازهای اجتماعی، مشکلات اجتماعی، رفاه اجتماعی / نیک ماینیک	۷۷
مقدمه	۷۸
رفاه اجتماعی چیست؟	۷۸
نیازهای اجتماعی چیست؟	۸۲
مشکلات اجتماعی چیست؟	۸۵
یافت و زمینه	۸۶
مسائل نوظهور: از نیازها تا بهزیستی	۹۰
راهنمای مطالعه منابع بیشتر	۹۱

فصل ۵. برابری، حقوق و عدالت اجتماعی / پیتر تیلر-گویای	۹۳
مقدمه	۹۳
معانی و تعاریف	۹۴
برابری، حقوق، و عدالت به عنوان ایدئولوژی	۱۰۱
مسائل نوظهور	۱۰۵
راهنمای مطالعه منابع بیشتر	۱۰۶
فصل ۶. کارآیی، انصاف و انتخاب / کارول پراپر	۱۰۹
مقدمه	۱۰۹
کمپاینها و انتخاب	۱۱۰
کارآیی	۱۱۲
فایده‌های مصرف	۱۱۲
هزینه‌های تولید	۱۱۵
سطح کارآمد خروجی	۱۱۶
کارآیی و اثربخشی	۱۱۷
کارآیی در مقابل سایر اهداف	۱۱۸
راه‌های محقق‌سازی کارآیی و انتخاب	۱۲۰
مسائل نوظهور	۱۲۱
راهنمای مطالعه منابع بیشتر	۱۲۲
فصل ۷. نوع دوستی، عمل متقابل و وظیفه / هیلاری لند	۱۲۵
طبیعت بشری	۱۲۵
روابط خانوادگی	۱۲۸
وظایف خانوادگی	۱۳۱
وظایف جمعی	۱۳۱
خودانگیزی و حفاظت از خویش	۱۳۵
مسائل نوظهور	۱۳۸
راهنمای مطالعه منابع بیشتر	۱۳۸

بخش دوم: دیدگاه‌های اصلی.....	۱۴۱
فصل ۸. نئولیبرالیسم / نیک الیسون.....	۱۴۳
چالش نئولیبرال.....	۱۴۴
از لیبرالیسم سستی تا نئولیبرالیسم: سیر تاریخی.....	۱۴۵
نئولیبرالیسم در اواخر قرن بیستم.....	۱۴۷
نئولیبرالیسم و رفاه.....	۱۴۹
نئولیبرالیسم و رفاه.....	۱۵۳
مسائل نوظهور سوسیالیسم در قرن بیست و یکم.....	۱۵۵
راهنمای مطالعه منابع بیشتر.....	۱۵۷
فصل ۹. سنت رفاه کار / رابرت پینکر.....	۱۵۹
محافظه‌کاری و روسخوری.....	۱۶۰
محافظه‌کاری و اصلاحات اجتماعی.....	۱۶۳
محافظه‌کاری و چالش لیبرالیسم نو.....	۱۶۶
مسائل نوظهور.....	۱۷۰
راهنمای مطالعه منابع بیشتر.....	۱۷۲
فصل ۱۰. سوسیال دموکراسی / رابرت ام. پیچ.....	۱۷۵
مقدمه.....	۱۷۵
سوسیال دموکراسی چیست؟.....	۱۷۶
سوسیالیسم دموکراتیک: نسخه‌ی بریتانیایی "سوسیال دموکراسی"؟.....	۱۷۷
دولت رفاه سوسیال دموکرات.....	۱۷۸
دولت کارگری جدید و سیاست اجتماعی سوسیال دموکرات نوین شده.....	۱۸۱
کناره‌گیری از رفاه‌گرایی سوسیال دموکراتیک سستی؟.....	۱۸۲
مسائل نوظهور: آیا سوسیال دموکراسی زنده خواهد ماند؟.....	۱۸۶
راهنمای مطالعه منابع بیشتر.....	۱۸۷

فصل ۱۱. دیدگاه سوسیالیستی / هارتلی دین	۱۸۹
مقدمه	۱۸۹
سوسیالیسم در مقام نقد	۱۹۰
سوسیالیسم در مقام عمل	۱۹۵
مرگ سوسیالیسم؟	۱۹۸
مسائل نوظهور	۲۰۱
راه‌های مطالعه منابع بیشتر	۲۰۲
فصل ۱۲. دیدگاه‌های راه سوم / مارتین پاول	۲۰۵
مقدمه	۲۰۵
جوهره‌ی راه سوم	۲۰۷
راه سوم در عمل	۲۱۱
مسائل نوظهور	۲۱۶
راهنمای مطالعه منابع بیشتر	۲۱۸
فصل ۱۳. دیدگاه‌های فمینیستی / جین نویس	۲۲۱
رویکردهای فمینیستی	۲۲۲
چالش‌های فمینیستی	۲۲۵
زنان و دولت رفاه	۲۲۶
چالش‌های رفاهی و برابری جنسیتی	۲۲۹
مسائل نوظهور: برابری یا تفاوت	۲۳۲
راهنمای مطالعه منابع بیشتر	۲۳۳
فصل ۱۴. دیدگاه سبز / مایکل کاهیل	۲۳۷
توسعه‌ی محیط‌زیست‌گرایی	۲۳۷
تنوع گونه‌های تفکرات سبز	۲۳۹
دولت رفاه	۲۴۱
سیاست‌های اجتماعی سبز	۲۴۳

۲۴۵.....	توسعه‌ی پایدار.....
۲۴۶.....	عدالت زیست‌محیطی.....
۲۴۷.....	موضوعات نوظهور.....
۲۴۸.....	راهنمای مطالعه منابع بیشتر.....
۲۵۱.....	فصل ۱۵. دیدگاه‌های پسامدرنیست / تونی فیتزپاتریک.....
۲۵۲.....	مقدمه.....
۲۵۲.....	نظریه‌های پسامدرن.....
۲۵۷.....	پسامدرنیسم: سیاست اجتماعی.....
۲۶۰.....	پسامدرنیسم و کربانی.....
۲۶۲.....	جامعه‌ی خاکی و آموخته.....
۲۶۳.....	جنبش‌های اجتماعی.....
۲۶۴.....	مسائل نوظهور.....
۲۶۴.....	راهنمای مطالعه منابع بیشتر.....
۲۶۷.....	نخسوم: بافت و زمینه.....
۲۶۹.....	فصل ۱۶. تقسیم‌بندی‌ها و تفاوت / شارلوت رایت.....
۲۶۹.....	مقدمه.....
۲۷۲.....	درک تفاوت و تقسیم‌بندی‌ها.....
۲۷۶.....	طبقه: مطالعه‌ی موردی تقسیم‌بندی‌ها و تفاوت.....
۲۷۹.....	طبقه‌بندی اجتماعی-اقتصادی.....
۲۸۱.....	مسائل نوظهور.....
۲۸۱.....	راهنمای مطالعه منابع بیشتر.....
۲۸۳.....	فصل ۱۷. فقر و کنارگذاری اجتماعی / بیت آلکاک.....
۲۸۳.....	مقدمه.....
۲۸۵.....	تعریف فقر.....

۲۸۷.....	محرومیت و کنارگذاری
۲۹۰.....	اندازه‌گیری فقر و کنارگذاری اجتماعی
۲۹۴.....	مسائل نوظهور.....
۲۹۵.....	راهنمای مطالعه منابع بیشتر.....
۲۹۷.....	فصل ۱۸. توزیع رفاه / جان هیلز.....
۲۹۷.....	مقدمه.....
۲۹۹.....	اهداف و دست‌یافت‌های رفاهی.....
۳۰۲.....	مسائل مهم.....
۳۱۲.....	مسائل نهایی.....
۳۱۲.....	راهنمای مطالعه منابع بیشتر.....
۳۱۵.....	فصل ۱۹. سیاست اجتماعی: سیاست اقتصادی / کالین می.....
۳۱۶.....	مقدمه.....
۳۱۶.....	رابطه‌ی در حال تغییر سیاست اجتماعی و اقتصادی و کینزی‌گرایی به پوئلمداری و فراتر.....
۳۲۲.....	چرا باید سیاست اجتماعی برای رفاه اقتصادی بد باشد؟.....
۳۲۴.....	صرفه‌جویی رفاهی؛ آیا اتفاق افتاده است؟.....
۳۲۷.....	رقابت‌پذیری و دولت رفاه.....
۳۲۹.....	مسائل نوظهور.....
۳۳۰.....	راهنمای مطالعه منابع بیشتر.....
۳۳۳.....	فصل ۲۰. فرهنگ و ملت‌بودگی / فیونا ویلیامز.....
۳۳۴.....	مقدمه.....
۳۳۴.....	بستر تاریخی.....
۳۳۵.....	شهروندی و ملیت.....
۳۳۸.....	ملت‌سازی، اتحاد ملی و رفاه.....
۳۴۰.....	تغییر جهت‌های فعلی ملت و رفاه.....
۳۴۴.....	مسائل نوظهور.....
۳۴۵.....	راهنمای مطالعه منابع بیشتر.....

فصل ۲۱. سیاست اجتماعی و سیاست خانواده / لین میلار	۳۴۷
مقدمه	۳۴۸
دگرگونی خانواده و سیاست اجتماعی	۳۴۸
تعریف سیاست خانواده	۳۵۴
مسائل نوظهور	۳۵۷
راهنمای مطالعه منابع بیشتر	۳۵۹
فصل ۱. فرآیند سیاسی / جان هادسن	۳۶۱
مقدمه	۳۶۱
سیاست بیشتر: ایت، مال	۳۶۲
فراتر از سازمان‌ها و وایس، مال	۳۶۵
قدرت دولت: نهادهای سیاسی	۳۶۷
قدرت دولت: تغییر سیاست	۳۷۱
مسائل نوظهور	۳۷۲
راهنمای مطالعه منابع بیشتر	۳۷۳
فصل ۲۳. شواهد و ارزیابی / استفن هرشون و روث مک دونالد	۳۷۵
مقدمه	۳۷۶
مفاهیم کلیدی	۳۷۷
رویکردهای موجود به طرح و شواهد پژوهش	۳۸۰
ارزیابی اقتصادی	۳۸۴
مسائل نوظهور	۳۸۷
راهنمای مطالعه منابع بیشتر	۳۸۸
بخش چهارم: تولید و تأمین رفاه	۳۸۹
فصل ۲۴. رفاه دولتی / کاترین بوچل	۳۹۱
تعریف دولت	۳۹۱

۳۹۵.....	دخالت دولت در رفاه
۳۹۷.....	نقش در حال تغییر دولت
۴۰۰.....	مسائل نوظهور
۴۰۳.....	راهنمای مطالعه منابع بیشتر
۴۰۵.....	فصل ۲۵. رفاه تجاری / کریستوفر هولدن
۴۰۵.....	مقدمه
۴۰۶.....	اقتصاد و کسب و کارها در زمینه رفاه
۴۱۰.....	سیاست حکومت و بازارهای رفاه
۴۱۵.....	مسائل نوظهور
۴۱۷.....	راهنمای مطالعه منابع بیشتر
۴۱۹.....	فصل ۲۶. رفاه شغلی / رابرت می
۴۱۹.....	مقدمه
۴۲۱.....	"رفاه شغلی" چیست؟
۴۲۲.....	انواع اصلی رفاه شغلی
۴۲۸.....	گونه‌گونی‌های رفاه شغلی
۴۲۹.....	محاسبات رفاه شغلی
۴۳۱.....	برآوردهای کارفرما
۴۳۴.....	مسائل نوظهور
۴۳۵.....	راهنمای مطالعه منابع بیشتر
۴۳۷.....	فصل ۲۷. رفاه داوطلبانه / جرمی کیندل
۴۳۷.....	مقدمه
۴۳۹.....	تعریف‌ها و گونه‌ها
۴۴۱.....	نظریه‌پردازی بخش سوم
۴۴۴.....	سرمایه اجتماعی
۴۴۵.....	داوطلبی و رفاه داوطلبی

مسائل نوظهور.....	۴۴۷
راهنمای مطالعه منابع بیشتر.....	۴۴۹
فصل ۲۸. مراقبت غیررسمی / کارولاین گلندینینگ و هیلاری آرکسی.....	۴۵۱
مراقبت غیررسمی چیست؟.....	۴۵۱
مراقبان کیستند؟.....	۴۵۲
پیامدهای مراقبت.....	۴۵۴
سیاست‌های حمایت از مراقبان.....	۴۵۵
سیاست‌ها تا چه اندازه کافی هستند؟.....	۴۵۸
مسائل بحث‌های اصلی.....	۴۵۹
مسائل نوظهور.....	۴۶۱
راهنمای مطالعه منابع بیشتر.....	۴۶۳
فصل ۲۹. پرداخت بهای رفاه / ارد گلنستر.....	۴۶۵
اینکه چه کسی بهای می‌پردازد مهم است.....	۴۶۶
بهای چه چیزی را می‌پردازد؟.....	۴۶۶
چه کسی می‌پردازد؟.....	۴۷۰
چه کسی تصمیم می‌گیرد؟.....	۴۷۲
رفتار بایسته و رفتار ترغیبی.....	۴۷۳
کوپن‌ها و شبه‌کوپن‌ها.....	۴۷۴
بخشیدن.....	۴۷۴
جیره‌بندی.....	۴۷۵
مسال نوظهور.....	۴۷۵
راهنمای مطالعه منابع بیشتر.....	۴۷۷
فصل ۳۰. شهروندی و دسترسی به رفاه / روث لیستر.....	۴۷۹
مقدمه.....	۴۷۹
رویکردهای مختلف به برآورده‌سازی نیاز.....	۴۸۰

۴۸۲.....	دسترسی به رفاه
۴۸۶.....	گزینش‌گری پسماندی
۴۸۷.....	شهروندی: مشروط و غیرمشروط
۴۸۹.....	مسائل نوظهور
۴۹۲.....	راهنمای مطالعه منابع بیشتر
۴۹۳.....	نمایه

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»
 وَكَذَٰلِكَ ءَاتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
 فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ
 (قرآن کریم. سوره مبارکه النمل. آیه شریفه ۱۵)

سخن ناشر

فلسفه و مبدی دانشگاه امام صادق علیه السلام که از سوی ریاست دانشگاه به کرات مورد توجه قرار گرفته، تربیت نیروی انسانی ای متعهد، باتقوا و کارآمد در عرصه عمل و نظر است تا از این طریق دانشگاه بتواند نقش اساسی خود را در سطح راهبردی به انجام رساند.

از این حیث «تربیت» را می توان مقوله ای محوری یاد نمود که وظایف و کارویژه های دانشگاه، در چارچوب آن معنا می یابد؛ زیرا که «علم» بدون «تزکیه» بیش از آنکه ابزاری در مسیر تعالی و اصلاح امور جامعه باشد، عاملی مشکل ساز خواهد بود که سازمان و هویت جامعه را متأثر و دگرگون می سازد.

از سوی دیگر «سیاست ها» تابع اصول و مبادی علمی هستند و نمی توان منکر این تجربه تاریخی شد که استواری و کارآمدی سیاست ها منوط به انجام پژوهش های علمی و بهرمندی از نتایج آنهاست. از این منظر پیشگامان عرصه علمی پژوهش، راهبران اصلی جریان های فکری و اجرایی به حساب می آیند و نمی توان آینده درخشانی را بدون توانایی های علمی - پژوهشی رقم زد و سخن از «مرجعیت علمی» در واقع اسخ گویی به این نیاز بنیادین است.

دانشگاه امام صادق علیه السلام درواقع یک الگوی عملی برای تحقق اهداف دانشگاه اسلامی در شرایط جهان معاصر است. الگویی که هم اکنون ثمرات نیکوی آن در فضاهای ملی و بین المللی قابل مشاهده است. طبعاً آنچه حاصل آمده محصول نیت خالصانه و جهاد علمی مستمر مجموعه بنیانگذاران و دانش آموختگان این نهاد است که امید

ویرایش سوم کتاب حاضر که اکنون عرضه می‌شود، نسبت به چاپ‌های قبل آن بسیار گسترده‌تر و روزآمدتر شده است. فصل‌های جدیدی به این ویرایش افزوده شده است تا تحولات صورت گرفته در مباحث آکادمیک و موضوعات سیاستی مرتبط با این رشته را پوشش دهد، ضمن اینکه نویسندگان فصول پیشین نیز نوشته‌های قبلی خود را روآمد ساخته‌اند. در برخی از موارد، نویسندگان قبلی جای خود را به نویسندگان جدید داده‌اند که در حوزه‌های مورد نظر به لحاظ آموزشی و پژوهشی پیش‌تاز و ممتاز هستند. نمره ازمایشی مطالب کتاب نیز تغییر یافته است تا ساختار هشت بخشی ساده‌ای حاصل گردد و کل مطالب کتاب نیز در بخش‌های منسجم‌تری گروه‌بندی شود. بحث‌هایی که در چاپ‌های قبلی این کتاب به موضوعات عمومی مرتبط با آموزش و یادگیری مورد اختصار ویرایش حاضر حذف شده‌اند، زیرا این مطالب و موضوعات اکنون به صورت مکانی توسط واحدهای پشتیبانی یادگیری در دانشگاه‌ها، طیف وسیعی از متون تخصصی و مطبوعات آموزشی که در سال‌های اخیر در دسترس قرار گرفته‌اند و به ویژه از طریق «پالیتم» مرکز موضوعی سیاست اجتماعی و مددکاری اجتماعی که بودجه آن توسط «شورای تأمین بودجه آموزش عالی انگلیس»^۱ تأمین می‌شود، در اختیار همگان قرار گرفته است. به جای این مطالب، اکنون موضوعات سیاستی به‌طور اساسی‌تر مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

در گروه ویراستاری ویرایش جدید کتاب حاضر نیز تغییری صورت گرفته است. آنگوس ارسکاین پس از انتشار ویرایش دوم این کتاب از کار آکادمیک بازنشسته شده است و لذا جای خود را به کارن راولینگسون داده است. ویراستاران جدید و همچنین ناشر کتاب حاضر مراتب تشکر خود را از آنگوس به خاطر همه تلاش‌هایش در رابطه با دو ویرایش قبلی این کتاب ابراز می‌دارند. ما خوشحالیم که کارن توانسته است به ما بپیوندد و نقش وی در این گروه باعث شده است که فرایند ویراستاری مجموعه حاضر تا حدود زیادی بدون تغییر باقی بماند.

همه نویسندگان فصول کتاب حاضر - چه قدیمی و چه جدید - جزء صاحب‌نظران و مدرسان پیشگام سیاست اجتماعی در بریتانیا هستند. انتخاب این افراد بدان علت بوده است که تخصص آنان در زمینه‌های خاص فعالیت ایشان، خوانندگان را با طیف وسیعی از افکار و ایده‌های علمی به گونه‌ای متقن آشنا خواهند کرد. از آنجایی که کتاب حاضر به عنوان یک کتاب راهنما تدوین گردیده‌است و نه یک متن درسی خاص که متمرکز بر یک یا دو موضوع مشخص باشد، همه خوانندگان ممکن است لزوماً تمایلی به مطالعه آن از ابتدا تا انتها نداشته باشند. در واقع، بسیاری از خوانندگان احتمالاً از این کتاب به عنوان منبعی برای مراجعه جهت اطلاع‌گیری بهره خواهند گرفت و لذا فصول مختلف آن را به گونه‌ای نگاشته شده‌اند که به طرق مختلف - به تنهایی یا به صورت گروهی - قابل مطالعه و بهره‌گیری باشند.

از زمان انتشار اول ویرایش کتاب حاضر، کتاب "فرهنگ واژگان سیاست اجتماعی بلک‌ول" منتشر گردیده‌است. فرهنگ مزبور در حکم مکمل این کتاب عمل می‌کند و تعاریف کوتاهی از واژگان و مفاهیم اصلی سیاست اجتماعی را در کنار بحث و بررسی تفصیلی‌تر دربارهٔ هر یک از رشته‌ها ارائه می‌نماید. ما امیدواریم که خوانندگان کتاب حاضر بتوانند این دو کتاب را با همدیگر مورد استفاده قرار دهند و تا حدودی به همین دلیل، واژه‌نامه درج‌شده در انتهای ویرایش اول این کتاب را از ویرایش دوم و سوم آن حذف کرده‌ایم.

بخش اول کتاب حاضر دانشجویان را با مفاهیم و رویافتهایی که زیربنای مطالعه سیاست اجتماعی و رابطه متقابل آن با سایر رشته‌هاست، آشنایی می‌سازد. در این بخش، تاریخچه کوتاهی از روند شکل‌گیری و گسترش این رشته، شیوه‌های مطالعه و پژوهش در این رشته و همچنین بحث درباره تعدادی از مفاهیم اصلی که احتمالاً دانش‌جویان در خلال مطالعات خود با آن‌ها مواجه خواهند شد، گنجانده شده‌است.

بخش دوم به مثابه راهنمای خوانندگان برای آشنایی با چارچوب‌های نظری و ایدئولوژیکی سیاست اجتماعی عمل می‌کند. در این بخش، خوانندگان با موضوعات و

دیدگاه‌های اصلی که پایه‌ها و مبانی فکری مباحث مرتبط با کانون توجه و اهداف این رشته را تشکیل می‌دهد، آشنا می‌شوند.

بخش سوم به بررسی بافت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی شکل‌گیری و اجرای سیاست‌ها پرداخته و موضوعاتی اساسی همچون تقسیم‌بندی اجتماعی، بافت اقتصادی، اختارهای خانوادگی و فرایندهای سیاسی را مدنظر قرار می‌دهد.

بخش چهارم بر موضوع تدارک و توزیع سیاست‌های اجتماعی تمرکز می‌نماید. در این بخش با نگاه به پنج بخش اصلی رفاهی - دولتی، تجاری، شغلی، داوطلبانه و غیررسمی - عوامل مختلف ارائه‌کننده خدمات رفاهی مورد بررسی قرار می‌گیرند. در ضمن، معرفی انواع و بخش‌های مزبور در چارچوب بررسی کوتاهی درباره نحوه تأمین هزینه‌های رفاهی و الگوهای سهمین دسترسی شهروندان به آن‌ها صورت می‌گیرد.

بخش پنجم به بحث درباره تدارک مختلف مدیریت رفاه - از جمله مدیریت و توزیع و نقش استفاده‌کنندگان خدمات رفاهی در تعیین سیاست رفاهی - می‌پردازد. همچنین، سازماندهی متفاوت رفایی در خصوص خدمات رفاهی در بریتانیا مورد بررسی قرار گرفته و نقش نهادهای مرکزی ویژه اتحادیه اروپا و اکاوی می‌شود.

بخش ششم شامل فصولی می‌شود که حوزه‌های اصلی ارائه خدمات رفاهی را مورد بررسی قرار می‌دهند و هرکدام از این فصول در پی بسته خلاصه‌ای روزآمد از تحولات سیاستی و برنامه‌ها و سیاست‌های موجود در آن حوزه هستند.

بخش هفتم بر موضوع ارائه خدمات رفاهی به گروه‌های اجتماعی خاص تمرکز نموده و به تحلیل میزان بهره‌مندی یا محرومیت این گروه در برابر مختلف سیاست‌ها می‌پردازد.

بخش هشتم به بررسی بافت بین‌المللی سیاست اجتماعی اختصاص یافته است. در این بخش، فصلی مقدماتی درباره روند گسترش و اهمیت مطالعه تطبیقی گنجانده شده است و متعاقب آن، فصول مختلف به ارائه تصویر مختصری از تجربه‌های مختلف سیاست‌گذاری در گروه‌های گوناگون کشورها در سراسر جهان می‌پردازد.

گروه ویراستاری کتاب حاضر از مجموعه تلاش‌هایی که در این مجموعه ارائه شده‌است، کمال تشکر را دارد. کار تدوین این کتاب در ابتدا با هدف فراهم نمودن مجموعه‌ای از فصول که توسط برجسته‌ترین محققان و مدرسان سیاست اجتماعی در بریتانیا نگاشته شده باشد، آغاز شد و این هدف در ویرایش سوم کتاب نیز با طیف وسیع‌تری از نویسندگان دنبال شده‌است. ما از همه نویسندگان درخواست نموده‌ایم که تا حد ممکن آسان و روان بنویسند و موضوعات پیچیده را در مجالی کوتاه معرفی نمایند. در ویرایش حاضر ما از کلیه نویسندگان خواستیم تا مهم‌ترین نکات فصل‌های مربوط به سیاست اجتماعی را در یک جمله کلیدی مختصر در ابتدای فصل به خوانندگان ارائه کنند و هر فصل را با یک نتیجه‌گیری مختصری درباره موضوعات در حال ظهور به پایان برسانند. با وجود این نویسندگان حوزه سیاست اجتماعی تفاوتی با نویسندگان سایر حوزه‌های آکادمیک ندارند؛ بسیاری از آنان دقیق و واضح می‌نویسند، در حالی که عده‌ای دیگر ایده‌های ثقیلی را به نگارش می‌آورند و فهم نوشته‌های آنان دشوارتر است. مجموعه حاضر منعکس کننده سیف متنوعی از دیدگاه‌های نگارشی و دیدگاه‌های سیاسی و ایدئولوژیک است که دانشجویان سیاست اجتماعی با آن مواجه خواهند شد. البته، همه فصول کتاب حاضر صرفاً شرح مختصری از طیف وسیعی از موضوعات و اطلاعات را در زمینه‌های ذی‌ربط ارائه می‌کنند. بنابراین، هدف از این کتاب آن است که خوانندگان تشویق شوند تا بیشتر دست به جستجو و تحقیق زده و مطالعات خود را گسترده‌تر کنند. ما در قانع نمودن نویسندگان مجموعه حاضر به نگارش فصول ذی‌ربط و کمک به تدوین این مجموعه موفق بودیم، زیرا تهیه و تدوین آن با «انجمن پشتیبانی "انجمن سیاست اجتماعی"»^۱ انجام می‌شد که انجمن تخصصی و حرفه‌ای جامعه دانشگاهی در حوزه سیاست اجتماعی به شمار می‌رود (به پیوست نگاه کنید). در حال حاضر گروه ویراستاری کتاب حاضر مسئولیت اتخاذ تصمیمات دشوار و بحث‌برانگیز را در این رابطه بر عهده دارد. ما امیدواریم که این مجموعه گنجانده شود بر عهده داشت، حمایت انجمن مزبور در جهت

اقناع نویسندگان برای همکاری و نگارش فصول کتاب اهمیتی حیاتی داشت. ما همچنین مایلیم از جاستین واگهان و بن تاچر در انتشارات بلکول به خاطر حمایت آن‌ها از ویرایش جدید کتاب حاضر و همچنین از داوران ناشناس طرح‌های پیشنهادی برای بازنگری ویرایش قبلی فصول کتاب که مشاوره‌های سودمندی را به ما ارائه کردند تشکر نمایم. امیدواریم آنچه تولید و عرضه کرده‌ایم ارزش این همه حمایت را داشته باشد و همچنان برای کل جامعه علمی سیاست اجتماعی سودمند و ارزشمند باقی ماند. این سال، مسئولیت هرگونه کاستی در مجموعه حاضر را بر عهده می‌گیریم.

پیٲٲ الکاک
مارگارت می
کارن راولینکسون